

(Tekst geldend op: 09-05-2011)

Wet van 12 december 1929, houdende regelen betreffende den rechtstoestand van ambtenaren

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat regelen betreffende den rechtstoestand van ambtenaren behooren te worden gesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Titel I. Algemeene bepalingen

Artikel 1

1. Ambtenaar in de zin van deze wet is degene, die is aangesteld om in openbare dienst werkzaam te zijn.
2. Tot den openbaren dienst behooren alle diensten en bedrijven door den Staat en de openbare lichamen beheerd.
3. Niet is ambtenaar in de zin van deze wet degene, met wie een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht is gesloten.
4. Tenzij het tegendeel blijkt, zijn in deze wet onder ambtenaren gewezen ambtenaren begrepen.

Artikel 2

1. Titel III is niet van toepassing op:

â€“ ministers en staatssecretarissen;

â€“ de commissarissen van de Koning;

â€“ gedeputeerden;

â€“ burgemeesters;

â€“ wethouders;

â€“ de Rijksvertegenwoordiger voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;

â€“ krachtens de Grondwet of de wet voor hun leven benoemde ambtenaren;

â€“ de Nationale ombudsman en de substituut-ombudsmannen;

â€“ notarissen en gerechtsdeurwaarders;

â€“ de voorzitter, de leden, de plaatsvervangende leden en de buitengewone leden van het College bescherming persoonsgegevens, bedoeld in artikel 51 van de Wet bescherming persoonsgegevens;

â€“ – de leden van dagelijkse besturen van waterschappen, waaronder de voorzitters;

â€“ de voorzitter, de plaatsvervangende voorzitters en de andere leden van de Sociaal-Economische Raad, de voorzitters en de plaatsvervangende voorzitters van de produkt-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfsschappen en de leden van de besturen van deze lichamen, alsmede degenen die deel uitmaken van organen van lichamen als bedoeld in artikel 110 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie;

â€“ het personeel in dienst van de Sociaal-Economische Raad, de produkt-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfsschappen en de lichamen, bedoeld in artikel 110 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie;

â€“ de leden van de Raden van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de Sociale verzekeringsbank, bedoeld in de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;

â€“ de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van het Nederlands Instituut van Registeraccountants, de leden van het bestuur van dit lichaam en de leden van de andere bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants ingestelde colleges;

â€“ de voorzitter, de ondervoorzitter en de andere leden van het bestuur van de Organisatie ter verbetering van de binnenvisserij;

â€“ de voorzitter en de leden van het College voor zorgverzekeringen, genoemd in artikel 58, eerste lid, van de Zorgverzekeringswet;

â€“ de voorzitter en de leden van het College bouw zorginstellingen en het College sanering zorginstellingen, bedoeld in de Wet toelating zorginstellingen;

- â€“ de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten, de leden van het bestuur van dit lichaam en de leden van de andere bij of krachtens de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten ingestelde colleges;
- â€“ de voorzitter en de leden van de Nederlandse Zorgautoriteit, bedoeld in de Wet marktordening gezondheidszorg;
- â€“ militaire ambtenaren;
- â€“ onbezoldigde ambtenaren, behorende tot het personeel van de buitenlandse dienst;
- â€“ de leden van de Commissie gelijke behandeling, bedoeld in de Algemene wet gelijke behandeling;
- â€“ de leden van een adviescollege als bedoeld in de Kaderwet adviescolleges, niet zijnde een adviescollege als bedoeld in artikel 3 van die wet;
- â€“ de voorzitter en de andere leden van het bestuur van het Bureau Financieel Toezicht, bedoeld in artikel 110, eerste lid, van de Wet op het notarisambt;
- â€“ de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, de andere leden van het bestuur van dit lichaam en de leden van het bestuur van de ringen en hun plaatsvervangers;
- â€“ de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders en de andere leden van het bestuur van dit lichaam;
- â€“ de voorzitter en de leden van de commissie van toezicht, bedoeld in de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002;
- â€“ de leden van de KNMI-raad, bedoeld in artikel 11 van de Wet op het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut;
- â€“ de leden en de plaatsvervangende leden van de Raad voor werk en inkomen, bedoeld in de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
- â€“ het lid van het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening, bedoeld in de Arbeidsvoorzieningswet 1996;
- â€“ de deskundige leden, bedoeld in de artikelen 48, derde lid, 55a, tweede lid, 66, tweede en derde lid, 67, derde lid, 69, tweede lid, en 70, tweede lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie, de militaire leden, bedoeld in de artikelen 54, derde lid, 55, tweede lid, en 68, tweede lid, van diezelfde wet, en hun plaatsvervangers;
- â€“ de leden van zelfstandige bestuursorganen aan wie een schadeloosstelling als bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is toegekend;
- â€“ de buitengriffiers en de waarnemend griffiers, bedoeld in de artikelen 14, vierde lid, en 73, tweede lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie.

2. De artikelen 125, 125bis, 125ter, 125quater, 125quinquies, 125a, 125c, 125d, 125f en 126 zijn niet van toepassing op de rechterlijke ambtenaren, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, onderdelen 5° tot en met 9°, van de Wet op de rechterlijke organisatie, en de rechterlijke ambtenaren in opleiding, bedoeld in artikel 145 van diezelfde wet.

Artikel 3 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 4 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 5 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 6 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 7 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 8 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 9 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 10 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 11 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 12 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 13 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 14 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 14a [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 15 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 16 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 17 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 18 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 19 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 20 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 21 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 22 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 22a [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 22b [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 23 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 23a [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 23b [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 23c [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 23d [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 23e [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 24 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 25 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 26 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 27 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 28 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 29 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 30 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 31 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 32 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 33 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 34 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 35 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 36 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 37 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 38 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 39 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 40 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 41 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 42 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 43 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 44 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 45 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 46 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 47 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 48 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 49 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 50 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 51 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 51a [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 52 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 53 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 54 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 55 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 56 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 57 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 58 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 59 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 60 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 61 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 62 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 63 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 64 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 65 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 66 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 67 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 68 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 69 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 70 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 71 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 72 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 73 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 74 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 75 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 76 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 77 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 78 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 79 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 80 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 81 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 82 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 83 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 84 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 85 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 86 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 87 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 88 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 89 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 90 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 91 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 92 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 93 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 94 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 95 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 96 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 97 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 98 [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 98a [Vervallen per 01-01-1994]
Artikel 99 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 100 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 101 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 101a [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 101b [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 102 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 103 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 104 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 105 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 106 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 107 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 108 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 109 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 110 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 110a [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 110b [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 111 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 112 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 113 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 114 [Vervallen per 01-01-1994]

Titel II. Beslag, terugvordering, verrekening en korting

Artikel 115

1. In deze titel wordt verstaan onder bezoldiging:

- a. de bedragen - onder de benaming bezoldiging of welke benaming ook - waarop de ambtenaar als zodanig uit hoofde van zijn dienstbetrekking aanspraak heeft;
- b. de bedragen - onder de benaming pensioen, wachtgeld, uitkering of welke benaming ook - waarop de gewezen ambtenaar als zodanig uit hoofde van zijn vroegere dienstbetrekking aanspraak heeft of waarop zijn nagelaten betrekkingen uit hoofde van zijn overlijden aanspraak hebben.

2. Onder ambtenaar worden in deze titel mede verstaan de nagelaten betrekkingen van een ambtenaar die uit hoofde van zijn overlijden pensioen genieten.

3. Beslag omvat in deze titel ook de vordering bedoeld in artikel 19 van de Invorderingswet 1990 (*Stb.* 221).

Artikel 116

1. Op bezoldiging is, voor zover in deze titel niet anders is bepaald, beslag mogelijk overeenkomstig de voorschriften van het gemene recht.

2. Kostenvergoedingen welke verband houden met de dienstverrichting zijn niet vatbaar voor beslag.

Artikel 116a

Door de Staat of de openbare lichamen onverschuldigd betaalde bezoldiging kan worden teruggevorderd.

Artikel 117

1. Met de door de Staat of de openbare lichamen verschuldigde bezoldiging kan worden verrekend hetgeen de ambtenaar als zodanig aan hen zelf verschuldigd is.
2. Verrekening kan plaatshebben ondanks gelegd beslag of toegepaste korting als bedoeld in artikel 118, eerste lid.
3. Verrekening is slechts in zoverre geldig als een beslag op die bezoldiging geldig zou zijn, met dien verstande dat verrekening van hetgeen wegens genoten huisvesting of voeding is verschuldigd eveneens kan plaatsvinden met dat deel van de bezoldiging dat de beslagvrije voet als bedoeld in artikel 475d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering vormt.

Artikel 118

1. De Staat en de openbare lichamen kunnen op de bezoldiging ten behoeve van een schuldeiser van de ambtenaar een korting toepassen, mits de ambtenaar de vordering van de schuldeiser erkent of het bestaan van de vordering blijkt uit een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke uitspraak dan wel uit een authentieke akte.
2. Korting is slechts in zoverre geldig als een beslag op die bezoldiging geldig zou zijn.
3. Beslag, faillissement, surséance van betaling en toepassing ten aanzien van de ambtenaar van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen sluiten korting uit.

Artikel 119

Voor de toepassing van de artikelen 475b, tweede en derde lid, en 475d vierde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden, onverminderd artikel 117, tweede lid, en artikel 118, derde lid, verrekening en korting gelijkgesteld met beslag.

Artikel 120

Indien verscheidene schuldeisers uit hoofde van beslag of korting aanspraak hebben op een deel van de bezoldiging geschiedt de verdeling naar evenredigheid der inschulden, voor zover niet de ene schuldeiser voorrang heeft boven de anderen.

Artikel 121

1. Overdracht, inpandgeving of elke andere handeling, waardoor de ambtenaar enig recht op zijn bezoldiging aan een derde toekent is slechts geldig voor dat deel van de bezoldiging waarop beslag geldig zou zijn.
2. Een volmacht tot voldoening of invordering van de bezoldiging is slechts geldig indien zij schriftelijk is verleend en is steeds herroepelijk.

Artikel 122

Betaling of afgifte aan een gemachtigde, nadat een volmacht tot voldoening of invorderingen van bezoldiging is geëindigd, ontlasten de Staat of het openbare lichaam, indien een gegeven opdracht tot de betaling of afgifte niet meer tijdig kon worden ingetrokken, toen de Staat of het openbare lichaam van het eindigen van de volmacht kennis kreeg.

Artikel 123 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 123a [Vervallen per 01-12-1992]

Artikel 123b [Vervallen per 01-12-1992]

Artikel 124

De bepalingen van deze titel vinden overeenkomstige toepassing op de bezoldiging, ingevolge enig algemeen verbindend voorschrift verschuldigd door de Staat of enig openbaar lichaam hier te lande aan personen, die niet zijn ambtenaar, gewezen ambtenaar of nagelaten betrekking van een ambtenaar.

Titel III. Bepalingen van materieel recht

Artikel 125

1. Voor zover deze onderwerpen niet reeds bij of krachtens de wet zijn geregeld, worden voor de ambtenaren, door of vanwege het rijk aangesteld, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften vastgesteld betreffende:
 - a. aanstelling, schorsing en ontslag;
 - b. het onderzoek naar de geschiktheid en de bekwaamheid;
 - c. bezoldiging en wachtgeld;
 - d. dienstitijden;
 - e. verlof en vakantie;
 - f. voorzieningen in verband met ziekte;
 - g. bescherming bij de arbeid;
 - h. woon-, verblijfs- en bereikbaarheidsverplichtingen;
 - i. medezeggenschap;
 - j. overige rechten en verplichtingen;
 - k. disciplinaire straffen, met dien verstande dat een boete dan wel een inhouding of korting op de bezoldiging per opgelegde disciplinaire straf ten hoogste gelijk is aan het bedrag van het salaris van de ambtenaar over anderhalve maand;
 - l. de instelling en werkwijze van commissies waaraan de beslissing met uitsluiting van administratieve organen is opgedragen, voor zover deze worden mogelijk gemaakt;
 - m. de wijze, waarop met de daarvoor in aanmerking komende vakorganisaties van overheidspersoneel overleg wordt gepleegd over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaren, alsmede de gevallen waarin overeenstemming in dat overleg dient te worden bereikt.
2. Het bevoegd gezag van provincies, gemeenten en waterschappen stelt voor de ambtenaar door of vanwege deze lichamen aangesteld, onder gelijk voorbehoud voorschriften vast omtrent de onderwerpen, genoemd in het eerste lid. Als ambtenaar aangesteld door of vanwege een waterschap wordt aangemerkt hij die is aangesteld door het in het reglement van die instelling daartoe aangewezen gezag teneinde in dienst van het waterschap werkzaam te zijn.

Artikel 125bis

Het is de voorzitter, de leden en de secretaris van commissies als bedoeld in artikel 125, eerste lid, onderdeel I, alsmede hun plaatsvervangers verboden:

- a. hetgeen zij als zodanig te weten zijn gekomen verder bekend te maken dan voor de uitoefening van hun functie wordt gevorderd;
- b. de gevoelens te openbaren die bij de beraadslaging zijn geuit;
- c. over een voor hen aanhangige zaak of over een zaak die naar zij weten of redelijkerwijs kunnen vermoeden voor hen aanhangig zal worden, op enigerlei bijzondere wijze in contact te treden met partijen, hun gemachtigden of hun raadslieden.

Artikel 125ter

Het bevoegd gezag en de ambtenaar zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed ambtenaar te gedragen.

Artikel 125quater

Het bevoegd gezag van ambtenaren die door of vanwege het rijk, de provincies, de gemeenten of de waterschappen zijn aangesteld,

- a. voert een integriteitsbeleid dat is gericht op het bevorderen van goed ambtelijk handelen en dat in ieder geval aandacht besteedt aan het bevorderen van integriteitsbewustzijn en aan het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie;
- b. zorgt ervoor dat het integriteitsbeleid een vast onderdeel uitmaakt van het personeelsbeleid in ieder geval door integriteit in functioneringsgesprekken en werkoverleg aan de orde te stellen en door het aanbieden van scholing en vorming op het gebied van integriteit;
- c. draagt zorg voor de totstandkoming van een gedragscode voor goed ambtelijk handelen;
- d. stelt in overeenstemming met de Tweede Kamer, onderscheidenlijk provinciale staten, de raad of het algemeen bestuur, vast op welke wijze jaarlijks verantwoording wordt afgelegd over het gevoerde integriteitsbeleid en over de naleving van de gedragscode.

Artikel 125quinquies

1. Voor zover deze onderwerpen niet bij of krachtens de wet zijn geregeld, worden voor de ambtenaren, door of vanwege het rijk aangesteld, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften vastgesteld betreffende:
 - a. de verplichte aflegging van de eed of belofte door de ambtenaar bij zijn aanstelling;
 - b. de melding en de registratie van nevenwerkzaamheden die de belangen van de dienst voor zover deze in verband staan met de functievervulling, kunnen raken;
 - c. de openbaarmaking van de krachtens onderdeel b geregistreerde nevenwerkzaamheden van ambtenaren aangesteld in een functie waarvoor ter bescherming van de integriteit van de openbare dienst openbaarmaking van nevenwerkzaamheden noodzakelijk is;
 - d. het verbieden van nevenwerkzaamheden waardoor de goede vervulling van de functie of de goede functionering van de openbare dienst, voor zover deze in verband staat met de functievervulling, niet in redelijkheid zou zijn verzekerd;
 - e. de melding van financiële belangen respectievelijk van het bezit van en transacties in effecten, die de belangen van de dienst voor zover deze in verband staan met de functievervulling, kunnen raken voor ambtenaren aangesteld in een functie waaraan in het bijzonder het risico van financiële belangenverstrengeling of het risico van oneigenlijk gebruik van koersgevoelige informatie verbonden is;
 - f. een procedure voor het omgaan met bij een ambtenaar levende vermoedens van misstanden binnen de organisatie waar hij werkzaam is.
2. Het bevoegd gezag van provincies, gemeenten en waterschappen stelt voor de ambtenaren door of vanwege deze lichamen aangesteld, onder gelijk voorbehoud voorschriften vast omtrent de onderwerpen, genoemd in het eerste lid. Als ambtenaar aangesteld door of vanwege een waterschap wordt aangemerkt hij die is aangesteld door het in het reglement van die instelling daartoe aangewezen gezag teneinde in dienst van het waterschap werkzaam te zijn.
3. De ambtenaar die te goeder trouw de bij hem levende vermoedens van misstanden meldt volgens de procedure, bedoeld in het eerste lid onder f, zal als gevolg van het melden van die vermoedens geen nadelige gevolgen voor zijn rechtspositie ondervinden tijdens en na het volgen van die procedure.

Artikel 125a

1. De ambtenaar dient zich te onthouden van het openbaren van gedachten of gevoelens of van de uitoefening van het recht tot vereniging, tot vergadering en tot betoging, indien door de uitoefening van deze rechten de goede vervulling van zijn functie of de goede functionering van de openbare dienst, voor zover deze in verband staat met zijn functievervulling, niet in redelijkheid zou zijn verzekerd.
2. Het eerste lid is, voor wat betreft het recht van vereniging, niet van toepassing op het lidmaatschap van:
 - a. een politieke groepering, waarvan de aanduiding is ingeschreven overeenkomstig de Kieswet of
 - b. een vakvereniging.
3. De ambtenaar is verplicht tot geheimhouding van hetgeen hem in verband met zijn functie ter kennis is gekomen, voor zover die verplichting uit de aard der zaak volgt.

Artikel 125b

De ambtenaar is niet gehouden tot dienstverrichting op voor hem op grond van zijn godsdienst of

levensovertuiging geldende feest- en rustdagen, tenzij het dienstbelang dit onvermijdelijk maakt.

Artikel 125c

1. Een ambtenaar, die een functie in publiekrechtelijke colleges, waarin hij is benoemd of verkozen, gezien de omvang van de daaruit voortvloeiende werkzaamheden, niet gelijktijdig kan vervullen met zijn ambt, wordt in verband daarmee tijdelijk ontheven van de waarneming van zijn ambt, tenzij het dienstbelang zich tegen ontheffing verzet. Betreffende het doorbetalen van bezoldiging kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor de door of vanwege het rijk aangestelde ambtenaren, dan wel door het bevoegde gezag der provincies, gemeenten en waterschappen voor de ambtenaren door of vanwege deze lichamen aangesteld, regels worden gesteld.
2. Indien de ambtenaar in verband met een functie in publiekrechtelijke colleges, waarin hij is benoemd of verkozen, niet op grond van het eerste lid van de waarneming van zijn ambt is ontheven, wordt hem voor het bijwonen van vergaderingen en zittingen van deze colleges en voor het verrichten van daaruit voortvloeiende werkzaamheden ten behoeve van deze colleges, buitengewoon verlof verleend, tenzij het dienstbelang zich tegen verlofverlening verzet. Betreffende het doorbetalen van bezoldiging kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor de door of vanwege het rijk aangestelde ambtenaren, dan wel door het bevoegde gezag der provincies, gemeenten en waterschappen voor de ambtenaren door of vanwege deze lichamen aangesteld, regels worden gesteld.
3. Aan de ambtenaar wordt, tenzij het dienstbelang zich tegen verlofverlening verzet, buitengewoon verlof verleend voor aan te wijzen activiteiten van of voor vakorganisaties van overheidspersoneel overeenkomstig regels te stellen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor de door of vanwege het rijk aangestelde ambtenaren, dan wel door het bevoegde gezag der provinciën, gemeenten en waterschappen voor de ambtenaren door of vanwege deze lichamen aangesteld.

Artikel 125d

De ambtenaar is verplicht tijdens het verblijf op zijn werk zich te onderwerpen aan een in het belang van de dienst door het bevoegde gezag gelast onderzoek aan zijn lichaam of aan zijn kleding of van zijn daar aanwezige goederen. Het bevoegd gezag, op wiens last het onderzoek plaatsheeft, neemt de nodige maatregelen ten einde daarbij een onredelijke of onbehoorlijke bejegening te voorkomen.

Artikel 125e

1. Voor de vervulling van een vertrouwensfunctie komt slechts in aanmerking degene die Nederlander is. Degene die geen Nederlander is, kan niettemin worden aangesteld wanneer het dienstbelang dat bepaaldelijk vordert.
2. Aan een ambtenaar kan eervol ontslag worden verleend, indien hij op grond van het bepaalde in artikel 5, derde lid, of artikel 10, tweede lid, van de Wet veiligheidsonderzoeken uit een vertrouwensfunctie moet worden ontheven.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld ter zake van het bepaalde in dit artikel.

Artikel 125f

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voor categorieën van ambtenaren die door of vanwege het Rijk zijn aangesteld en die uit hoofde van hun functie kennis kunnen nemen van zeer geheime of geheime gegevens betreffende de veiligheid of andere gewichtige belangen van de staat, voorschriften worden gesteld betreffende de verplichtingen waaraan deze ambtenaren zijn onderworpen in verband met het anders dan in de uitoefening van hun functie reizen naar en het verblijven in landen waarin het verblijf door deze ambtenaren een bijzonder risico voor de veiligheid of andere gewichtige belangen van de staat kan opleveren en die er toe strekken dit risico zoveel mogelijk te beperken.
2. Een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid treedt niet eerder in werking dan twee maanden na de datum van uitgifte van het *Staatsblad* waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

Artikel 125g

1. Het bevoegd gezag mag geen onderscheid maken tussen ambtenaren op grond van een verschil in arbeidsduur in de voorwaarden waaronder een aanstelling wordt verleend, verlengd dan wel beëindigd, tenzij een dergelijk onderscheid objectief gerechtvaardigd is.
2. Het bevoegd gezag mag het dienstverband met de ambtenaar niet beëindigen wegens de omstandigheid dat betrokkene in of buiten rechte een beroep heeft gedaan op het eerste lid of terzake bijstand heeft verleend.
3. De Commissie gelijke behandeling, genoemd in artikel 11 van de Algemene wet gelijke behandeling, kan onderzoeken of een onderscheid is of wordt gemaakt als bedoeld in dit artikel. De artikelen 12, 13, 14, 15, 20, tweede lid, en 33 van de Algemene wet gelijke behandeling zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Het bevoegd gezag mag de werknemer niet benadelen wegens de omstandigheid dat de werknemer in of buiten rechte een beroep heeft gedaan op het bepaalde in het eerste lid of terzake bijstand heeft verleend.

Artikel 125h

1. Het bevoegd gezag mag geen onderscheid maken tussen ambtenaren in de arbeidsvoorwaarden op grond van het al dan niet tijdelijk karakter van de aanstelling, tenzij een dergelijk onderscheid objectief gerechtvaardigd is.
2. Het bevoegd gezag stelt de ambtenaar die is aangesteld in tijdelijke dienst tijdig en duidelijk in kennis van een vacature met een dienstverband voor onbepaalde tijd.
3. Het bevoegd gezag mag het dienstverband met de ambtenaar niet beëindigen wegens de omstandigheid dat betrokkene in of buiten rechte een beroep heeft gedaan op het bepaalde in het eerste lid of terzake bijstand heeft verleend.
4. De Commissie gelijke behandeling, bedoeld in artikel 11 van de Algemene wet gelijke behandeling, kan onderzoeken of een onderscheid is of wordt gemaakt als bedoeld in het eerste lid. De artikelen 12, 13, 14, 15, 20, tweede lid en 33 van de Algemene wet gelijke behandeling zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Het bevoegd gezag mag de ambtenaar niet benadelen wegens de omstandigheid dat de ambtenaar in of buiten rechte een beroep heeft gedaan op het bepaalde in het eerste lid of terzake bijstand heeft verleend.

Artikel 126

1. Indien het bevoegd gezag eener provincie nalatig blijft aan artikel 125 of 125quinquies uitvoering te geven, of wel, ingeval Wij aanvulling, wijziging of intrekking van gegeven uitvoeringsvoorschriften gewenscht achten, zoodanige aanvulling, wijziging of intrekking ondanks daartoe strekkende aanmaning binnen een te stellen termijn van ten minste drie maanden niet tot stand brengt, zijn Wij bevoegd Gedeputeerde Staten uit te noodigen het noodzakelijk besluit vast te stellen. Blijven ook Gedeputeerde Staten in gebreke, of, ingeval aan hen in de reglementen der waterschappen het geven van uitvoering aan artikel 125 of 125quinquies is opgedragen, blijven zij daarin nalatig of brengen zij de door Ons gewenschte aanvulling, wijziging of intrekking niet tot stand in voege en binnen een termijn als vorenomschreven, zoo geschiedt de vaststelling door Ons. Een ingevolge dit lid vastgesteld besluit wordt geacht van het bevoegd gezag afkomstig te zijn. De afkondiging geschiedt binnen veertien dagen, nadat het besluit door het bevoegd gezag is ontvangen; in het gebruikelijke formulier van afkondiging worden daarbij de noodzakelijke wijzigingen aangebracht.
2. Voordat wordt overgegaan tot de in het eerste lid bedoelde aanmaning tot aanvulling, wijziging of intrekking van gegeven uitvoeringsvoorschriften wordt de Raad van State gehoord. Artikel 27d van de Wet op de Raad van State is van overeenkomstige toepassing.
3. Indien het naar Ons oordeel wenselijk is de werking of de verdere werking van uitvoeringsvoorschriften, als in het eerste lid bedoeld, op te schorten, kunnen Wij deze uitvoeringsvoorschriften schorsen. Ons besluit tot schorsing wordt in het *Staatsblad* geplaatst. De schorsing stuit onmiddellijk de werking van de geschorste bepalingen. Zijn Wij binnen een tijdvak van een jaar na de schorsing niet overgegaan tot de in het eerste lid bedoelde aanmaning, dan neemt de schorsing dientengevolge een einde. Gedeputeerde

Staten brengen in dat geval het einde der schorsing, voor zover deze een afgekondigd besluit betrof, ter openbare kennis.

4. Ten aanzien van een besluit, dat naar het oordeel van de commissaris van de Koning voor de in het eerste lid bedoelde aanvulling, wijziging of intrekking in aanmerking komt, is het bepaalde in artikel 266 van de Provinciewet van overeenkomstige toepassing.
5. De voorgaande leden vinden mede toepassing:
 - a. voor de voorschriften, vast te stellen door het bevoegde gezag der gemeenten, met dien verstande dat voor Gedeputeerde Staten, burgemeester en wethouders, en voor de commissaris van de Koning, de burgemeester in de plaats treden en dat in plaats van artikel 266 van de Provinciewet, artikel 273 van de Gemeentewet (*Stb.* 1992, 96) wordt gelezen.
 - b. voor de voorschriften vast te stellen door het bevoegd gezag der waterschappen, met dien verstande, dat voor zoover de uitvoering van artikel 125 of 125quinquies geheel of gedeeltelijk aan de besturen der instellingen zelf is overgelaten, de uitnodiging wordt gericht tot het door Ons aangewezen gezag of een door Ons benoemden bijzonderen commissaris.

Artikel 127 [Vervallen per 01-01-1985]

Titel IV. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 128 [Vervallen per 01-01-1994]

§ 1. Overgangsbepalingen

Artikel 129 [Vervallen per 01-01-1937]

Artikel 130 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 131 [Vervallen per 01-01-1937]

Artikel 132 [Vervallen per 01-01-1937]

Artikel 133

1. Binnen één jaar na de invoering van artikel 125 moet aan dit artikel uitvoering zijn gegeven.
2. De door het bevoegd gezag der provinciën, gemeenten, waterschappen, veenschappen en veenpolders op het oogenblik van de invoering van artikel 125 vastgestelde voorschriften, die betreffen onderwerpen in dat artikel vermeld, blijven bij die invoering van kracht en worden geacht tot uitvoering van artikel 125 te zijn gegeven.

§ 2. Slotbepalingen

Artikel 134

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden bepalingen vastgesteld betreffende de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder door of vanwege het rijk indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht kan plaatshebben. De artikelen 125a tot en met 125f van deze wet en artikel 648 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Omtrent dezelfde onderwerpen worden door het bevoegd gezag der provinciën, gemeenten en waterschappen, bepalingen vastgesteld, indien door of vanwege die lichamen indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht plaatsheeft. De artikelen 125a tot en met 125d, 126 en 133, tweede lid, van deze wet en artikel 648 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op de dienstbetrekking, bedoeld in de Wet sociale werkvoorziening.

Artikel 135 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 136 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 137

Deze wet wordt aangehaald als: Ambtenarenwet.

Lasten en bevelen, dat deze met eene indeeling in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, den 12den December 1929

WILHELMINA.

De Minister van Justitie,
J. DONNER.

Uitgegeven den zeven en twintigsten December 1929.

De Minister van Justitie,
J. DONNER.